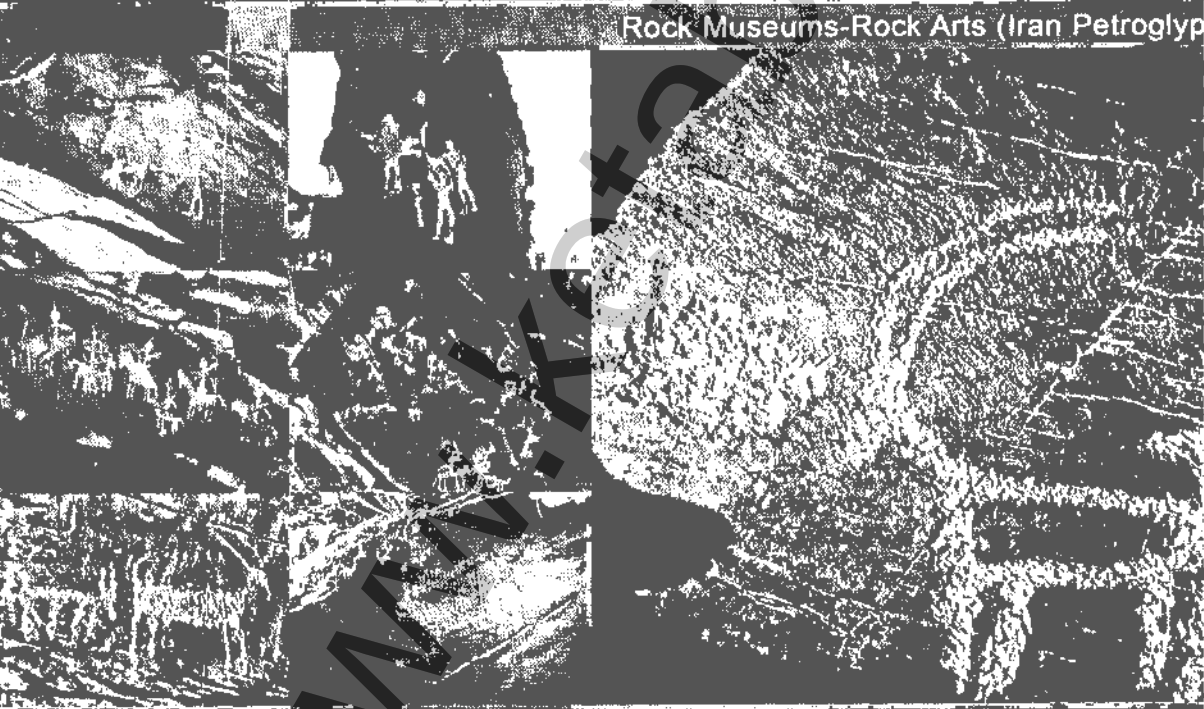

Rock Museums-Rock Arts (Iran Petroglyphs)

موزه های سنگی، هنرهای صخره ای

(سنگ نگاره های ایران)

پژوهشگر و نویسنده : محمد ناصری فرد

سرشناسه	: ناصری فرد، محمد ۱۳۳۷
عنوان و پدید آور	: موزه های سنگی- هنرهای صخره ای/ محمد ناصری فرد
مشخصات نشر	: اراک، نوای دانش، ۱۳۸۵
مشخصات ظاهری	: شماره گذاری گوناگون، مصور (رنگی)، جدول، نمونه، عکس
شابک	: ۵۰۰۰۰ ریال ۲-۲۱-۸۹۴۹-۹۶۴
یادداشت	: فیفا
یادداشت	: Rock Museums-Rock Arts (Iran Petroglyphs)
موضوع	: نقاشی های روی صخره-ایران
رده بندی کنگره	: ۷۲۷/۹۹ GNV
رده بندی دیویی	: ۷۰۹/۰۱۱۳۰۹۵۵
شماره کتابخانه ملی	: ۸۵-۲۹۳۷۸ م

نام کتاب: موزه های سنگی، هنرهای صخره ای (سنگ نگاره های ایران)
 نویسنده: محمد ناصری فرد
 عکاس: محمد ناصری فرد
 طرح روی جلد: سید هاشم شریفی
 ناشر: انتشارات نوای دانش ۲۷۶۳۴۶۶-۰۸۶۱
 شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
 شابک: ۹۶۴-۸۹۴۹-۲۱-۲
 قیمت: ۵۰/۰۰۰ ریال
 نوبت چاپ: اول
 بهار ۸۶

Name: Rock Museums-Rock Arts (Iran Petroglyphs)
 Writer: Mohammad Nasari Fard
 Photographer: Mohammad Nasari Fard
 Design: Seid Hashem Sharifi
 Publisher: Navay Danesh 0861-2763466
 Copies: 2000
 ISBN: 964-8949-21-2
 Price: 50/000 Rials
 Print: Friest Stage
 Mar: 2007

نویسنده در سال ۱۳۲۷ در شهرستان خمین دیده به جهان گشود. وی فارغ التحصیل کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی است. در اثنای خدمت در کسوت معلمی اقدام به تألیف دو کتاب مدیریتی به نام های مدیریت علمی ، علم مدیریت و مدیریت اثر بخش با دانش برنامه ریزی آموزشی و روشهای کرد ، وقتی در کنار خود می دید که آثار تاریخی و هنری فراوان و بی نظیری وجود دارد که در حال تخریب و نابودی هستند، نگارش مدیریت را رها کرد و به پژوهش و مستند کردن آن آثار جهت معرفی به دوستداران آثار تاریخی و هنری پرداخت. حاصل بیش از پنج سال پژوهش منتهی به تألیف کتاب موزه های سنگی ، هنرهای صخره ای (سنگ نگاره های ایران) شد.

شعار جهانی سنگ نگاره ها

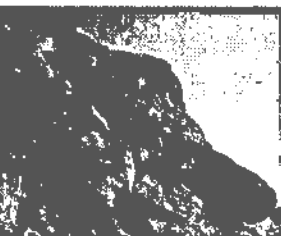
هرگز آنها را لمس یا خیس نکنید . بسیار ضربه پذیر هستند.

هرگز روی آنها اثر نگذارید و چیزی اضافه نکنید.

روی آنها راه نروید.

همان طور که هستند بگذارید بمانند.

فقط از آنها عکس بگیرید.

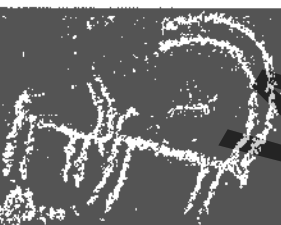
Never touch or wet rock art . it is highly damaging

Never chalk or enhance engravings

Do not walk on engraved rock

Leave all archaeological artifacts as they are

Only take photographs,only leave your footsteps

در پایان از عزیزانی که مرا در هر شرایطی یاری دادند(ترجمه متون انگلیسی به فارسی ، ویراستاری مطالب، راهنمایی های صادقانه و خیرخواهانه ، قرض دادن پول جهت چاپ کتاب و آدرس دادن مکان های دارای سنگ نگاره) ، به ویژه آقایان منصور محمدی ، دکتر داود مدنی ، دکتر چگنی ، دکتر رسول بشاش ، علی اصغر توکلی ، عزت الله افشار ، قاسم محتشمی ، قاسم کاظمی ، محمدعلی فرقدان ، غلامرضا محمدی ، حمید گل محمدی ، ایرج طاهری و خانم ها مهری و سکینه مرشدی و صائمه ناصری فرد از صمیم قلب ، تشکر و قدردانی می کنم .

فهرست مطالب

۶-۷	پیش ذهنیت	-	۱
۷-۱۱	مقدمه	-	۲
۱۱-۱۴	طرح مسئله ، اهداف و روش کار	فصل اول	۳
۱۴-۳۲	تاریخچه پژوهش بر سنگ نگاره های ایران	فصل دوم	۴
۳۲-۸۷	سنگ نگاره های ایران	فصل سوم	۵
۸۷-۱۶۶	نمونه هایی از سنگ نگاره های جهان ، کتاب ها و...	فصل چهارم	۶
۱۶۶-۱۷۶	بزکوهی در اساطیر و داستان های ایرانی	فصل پنجم	۷
۱۷۶-۱۹۲	تصویر بزکوهی بر سفال های پیش از تاریخ	فصل ششم	۸
۱۹۲-۲۹۰	محوطه سنگ نگاره ها زیستگاه کهن ایران زمین و...	فصل هفتم	۹
۲۹۰-۳۰۴	چگونگی تعیین قدمت سنگ نگاره ها (تحلیل ریز فرسایش)	فصل هشتم	۱۰
۳۰۴-۳۰۸	چکیده فصول	فصل نهم	۱۱
۳۰۸-۳۱۰	-	منابع	۱۲

پیش ذهنیت

هویت و اصالت هر جامعه در گرو شناخت ریشه های فرهنگی، تمدن و دیگر پیشینه هاست. اگر این پیشینه ها درخشان باشند و شناخت افراد از حد اطلاعات عبور کند و به دانش برسد، باعث تبلور اهداف، اعتماد به نفس و در نهایت تغییر و تصعید از وجود، به تعالی ماهیت انسانی افراد می شود و شناخت انسان ها از حد هوشیاری به سوی آگاهی سوق و جهت پیدا می کند. (بهتر بشناسیم و بهتر بفهمیم) لذا هر چه این پیشینه های تاریخی اصیل و درخشان باشند، افراد آن جامعه از گذشته های خود بیشتر احساس غرور می کنند و اعتماد به نفس می یابند و الهام می گیرند و بدیل آن افتخارات می آفرینند. جالب اینکه چگونگی رفتار و کردار افراد و جهت حرکت جامعه نیز بر آن اساس شکل می گیرد و فرد تعاملات اجتماعی با خود و دیگران را تنظیم می کند و شاهدی از حرکت انسان ها در طول تاریخ می شود. از طرف دیگر خیلی از جوامع بشری هم بوده اند که گذشته ای درخشان و بی بدیل داشته اند. لکن به دلایل گوناگون از گذشته خود مغفول مانده اند و این غفلت باعث بی هویتی، عدم اعتماد به نفس و حرکت در خلا آنها شده است.

برای واکسینه شدن جامعه و گرفتار نشدن به این آفات، این وظیفه انسان های آگاه و متعهد است که در هر شرایط جهت آگاه سازی جامعه اهتمام داشته باشند. نگارنده براساس وظیفه و علاقه به تاریخ و وطن عزیز خود ایران سعی داشته، حداقل در این راستا تلاش ناچیزی داشته باشد تا شاید از این طریق بتواند نماد های تاریخی و فرهنگی ایران بویژه سنگ نگاره ها را که در مهمجوریت و در معرض نابودی قرار دارند در حد توان مکان یابی، مکان نمایی کنیم و به شرح و تصویر درآوریم. تا در آینده صاحب نظران، استادان و دانشجویان مطالعات و تحقیقات عمیقی بر آنها داشته باشند و همگون سنگ نگاره های دیگر ملل ثبت در آثار تاریخی و هنری ملی و جهانی (یونسکو) شوند.

محمد ناصری فرد- مهر ماه ۸۵

M_naserifard@yahoo.com

<http://www.homayen.com>

سنگ نگاره ها کهن ترین آثار تاریخی و هنری بجامانده از بشر هستند. به تعبیری بستربوجود آمدن حروف رمزی، خط، تبادل پیام، زبان، تاریخ، اسطوره ها، هنر و فرهنگ از سنگ نگاره هاست. عمر بعضی از آنها به چهل هزار سال می رسد^۱ و بشر تا کنون موفق به کشف هیچ پدیده تاریخی و هنری بدین قدمت نشده است.

محتوای این کتاب حاصل قریب به پنج سال پویش وپی یابی در بیابان ها و کوهستان ها، و سفر به دیگر نقاط ایران در گرما و سرما و کار شبانه روزی جهت کشف سنگ نگاره هایی است که از کهن ترین آثار تاریخی و هنری بجا مانده از نیاکان در ایران هستند.

از طرف دیگر سعی شده کلیه سنگ نگاره های کشف شده در ایران و جهان از طریق کارکرد های دیجیتالی (اینترنت و...) از ابعاد گوناگون مقایسه شوند و از آنها عکس و مطلب تهیه گردد و سنگ نگاره های کشف شده در آسیا، افریقا، اروپا، امریکا و استرالیا در مقایسه با نمونه های کشف شده آنها در محوطه های ایران و رابطه نقوش سنگ نگاره های ایران بویژه بزکوهی با تصاویر روی سفال های قبل از تاریخ نقوش به نقش بزکوهی در معرض دید و قضاوت علاقه مندان قرار گیرد. به نظر نگارنده بعضی از سنگ نگاره های محوطه هایی که شما در این کتاب ملاحظه خواهید کرد شاید از ابعاد زیبایی و هنرهای تزیینی و قدمت از بی بدیل ترین انواع سنگ نگاره ها در مقایسه با نمونه های کشف شده آنها در خارج از ایران باشد. تعداد زیادی از سایت های اینترنتی دنیا (PrehistoricArt.RockArt.Pictographs.petroglyphs.Petrographers) و محوطه های کشف شده، مورد ارزیابی مقایسه ای قرار گرفته و شما حاصل آنها را در نظریات و عکس های ارایه شده، مطالعه و مشاهده خواهید کرد. لازم به ذکر است که از طریق ICT با دیگر پژوهشگران بیرون از ایران نیز تعامل کاری برقرار شده و موارد کشف شده محوطه ها در معرض دید و قضاوت آنان نیز قرار گرفته که برای آنها جالب بوده است و شما نظر یکی از آنها را در صفحات آتی این کتاب ملاحظه خواهید کرد. شاید شما با دیدن عکس های این کتاب شایق به دیدار از محوطه ها باشید. سعی شده مختصات جغرافیایی محوطه ها نیز برای دوستداران شرح داده شود.

^۱ - پروفیسور مارسل اُت Professor Marcel Ot، استاد پیش از تاریخ دانشگاه لیژ (بلژیک)